

 Luister naar

Adoptie uit het buitenland zou stoppen, maar daar stak D66 op het allerlaatst een stokje voor

NIEUWS Minister Franc Weerwind was vastbesloten te stoppen met adoptie, maar wijzigde op het laatste moment van koers na ruggespraak met zijn eigen partij D66. Dat blijkt uit onderzoek van het Nederlands Dagblad.

Berendien Tetelepta, Aaldert van Soest

vrijdag 16 juni 2023 om 17:30 aangepast 19 juni 2023 12:26

Het vernietigende eindrapport van de commissie die onderzoek deed naar interlandelijke adoptie. Nu blijkt dat minister Weerwind wilde stoppen met adoptie, maar dat uiteindelijk toch niet deed.

beeld Robin Utrecht

Het was ruim een jaar geleden een hele opluchting voor aspirant-ouders: interlandelijke adoptie werd opnieuw mogelijk. Minister Franc Weerwind schreef op 11 april 2022 over

zijn besluit aan de Tweede Kamer: 'Voor adoptiekinderen biedt het opgroeien in een Nederlands gezin een kans die ze anders niet zouden hebben gehad.' Wel werd het aantal landen waaruit geadopteerd mag worden, flink beperkt.

[Een maand daarvoor had hij een heel andere brief klaarliggen](#), blijkt uit documenten die het Nederlands Dagblad opvroeg via een beroep op de Wet Open Overheid (WOO). In die conceptbrief staat juist dat hij binnen vijf jaar wil stoppen, omdat het adoptiesysteem vatbaar is voor misstanden. 'Adoptie is geen duurzaam instrument meer om het belang van kinderen te beschermen.' De kans op misstanden kan simpelweg niet worden weggenomen, vond Weerwind.

geen geloof

In februari 2021 zette Weerwinds voorganger Sander Dekker een tijdelijke stop op interlandelijke adoptie. Aanleiding was een vernietigend onderzoeksrapport van een commissie onder leiding van Tjibbe Joustra naar misstanden in de adoptiepraktijk, zoals vervalsing van documenten en kinderhandel. Er moest een fundamentele herbezinning komen op adoptie, vond Dekker.

Gedurende die bezinning pleitten voorstanders van adoptie voor een nieuw 'publiekrechtelijk systeem', waarbij de overheid de regie heeft over adopties - want dat zou misstanden voorkomen. Maar Weerwind gelooft daar niet in, schrijft hij in zijn conceptbrief aan de Tweede Kamer.

vertrouwelijk overleg

Deze conceptbrief met het besluit om te stoppen laat Weerwind rondgaan bij de coalitiefracties VVD, D66, CDA en ChristenUnie, om te peilen of zij akkoord gaan en het besluit naar de Tweede Kamer gestuurd kan worden. Op 24 maart 2022 bespreekt D66 de brief in een zogeheten bewindspersonenoverleg (bpo). Daar komt de ministersploeg van D66 en de top van de Kamerfractie bij elkaar om zaken door te spreken.

Uit de door het Nederlands Dagblad opgevraagde documenten blijkt dat na dit overleg de Kamerbrief van Weerwind is aangepast. Een dag later, op 25 maart, schrijft een ambtenaar in een mail dat de afbouwtermijn van vijf jaar is geschrapt vanwege het politieke overleg. 'Opmerkingen' uit het D66-bpo worden in de stukken expliciet benoemd, over andere coalitiefracties wordt niet gerept. De fractie* van D66 wil niet zeggen wat er tijdens het bewindspersonenoverleg is gezegd en of dáár inderdaad is

aangedrongen op het laten doorgaan van interlandelijke adoptie. Dit overleg is namelijk vertrouwelijk.

Lees verder onder de foto. Minister Franc Weerwind (Rechtsbescherming) tijdens een debat in de Tweede Kamer. - beeld anp / Koen van Weel

D66-Kamerlid Lisa van Ginneken weet niets van de gang van zaken rond het aanpassen van de beleidsbrief, zegt ze.

Maar, voegt ze eraan toe, het is geen geheim dat haar partij voorstander is van interlandelijke adoptie zolang dit in het belang van de kinderen is. Daarbij past geen afbouwtermijn, vindt ze. 'De toekomstmogelijkheden voor een kind zijn in sommige landen zo belabberd, dat het echt beter af is in een liefdevol adoptiegezin.' En sommige landen redden het volgens haar echt niet om hun eigen voorzieningen binnen vijf jaar op orde te hebben.

gesloten deuren

SP-Kamerlid Michiel van Nispen, die zich inzet voor een adoptiestop, is verontwaardigd over de werkwijze van de minister. 'Wie houdt er nou de pen vast op het ministerie? De minister of de fractie van D66? De minister had een belangenafweging moeten maken en op moeten schrijven wat hij echt vindt. Dan had in het openbare Kamerdebat D66 haar standpunt kunnen geven. Op deze manier hebben we als Kamer amper nog mogelijkheden om democratische controle uit te oefenen en het besluit van de minister achteraf ongedaan te maken.'

Lees verder onder de foto. Michiel van Nispen SP kamerlid tijdens het vragenuurtje in de Tweede Kamer. - beeld anp / Peter Hilz

Een woordvoerder van minister Franc Weerwind laat in een reactie weten dat de afbouwtermijn van vijf jaar is

losgelaten omdat sommige herkomstlanden nog een 'lange weg' te gaan hebben. Op de vraag of dat is gebeurd door het gesprek binnen Weerwinds eigen partij, antwoordt hij: 'Er is geen concreet moment of specifieke bespreking aan te wijzen naar aanleiding waarvan de termijn van vijf jaar is losgelaten.'

Tjibbe Joustra, de voorzitter van de onderzoekscommissie naar interlandelijke adoptie, zegt in gesprek met deze krant dat aan hem niet meer om advies is gevraagd door het ministerie. Hij kan de beleidskeuzes niet goed plaatsen en had het logischer gevonden als wél was gekozen voor een afbouwtermijn. De lijst met landen waaruit nu weer mag worden geadopteerd, vindt hij moeilijk te volgen. 'Er zal wel logica in zitten, maar die is mij ontgaan.'

**In een eerdere versie van dit artikel werd hier de fractievoorzitter, terwijl de woordvoerder sprak namens de fractie als geheel.*

 [Mail de redactie](#) ▾